

Kursplan

Fakultetsnämnden för hälsa, socialt arbete och beteendevetenskap
Institutionen för socialt arbete

4SA375 Familjeterapeutisk kurs på systemisk/interaktionistisk grund
(steg 1), 45 högskolepoäng

Familjpsychotherapeutic course based on systemic/interacionistic
theory, 45 credits

Huvudområde

Socialt arbete

Ämnesgrupp

Socialt arbete och social omsorg

Nivå

Avancerad nivå

Fördjupning

A1N

Fastställande

Fastställd av institutionsstyrelsen vid Institutionen för socialt arbete 2009-12-11

Senast reviderad 2012-01-16. Revidering av litteraturlista.

Kursplanen gäller från och med vårterminen 2012

Förkunskaper

Socionomexamen eller likartad utbildning motsvarande kandidatnivå samt minst 3 års yrkeserfarenhet av socialt arbete eller behandlingsarbete.

Möjlighet att bedriva familjeterapeutiskt arbete i en omfattning om minst två familjesamtal/vecka under utbildningstiden ska styrkas med intyg från arbetsgivaren.

Mål

Kunskap och förståelse

För kursen skall studenten utifrån vetenskapligt perspektiv visa kunskaper om familjeterapeutisk terapi, utvecklingspsyko-logisk teori, systemteori, interaktionistisk teori samt olika skolbildningar inom familjeterapin. Studenten skall också visa kunskaper om familjens livscykel och skilda familjebildningar avseende mångfaldsaspekter. Studenten skall också uppvisa kunskaper om familjeterapins framväxt och syn på symptom. Med utgångspunkt från vetenskapsteori och aktuell forskning inom området skall studenten kritiskt reflektera kring teorier, interventioner och dess tillämpningsområden.

Färdighet och förmåga

Studenten skall visa förmåga att kunna arbeta målinriktat tillsammans med klienter i enlighet med uppgjort terapeutiskt schema. Studenten skall visa färdighet i att kunna

sammanhangsmarkera en terapeutisk kontakt och att konstruktivt kunna förhålla sig till terapeutiska systems kraftfält samt visa förmåga att flexibelt möta problemsituationer av olika slag. Studenten skall också visa förmåga att kunna motta handledning i en psykoterapeutisk kontext och att under handledning kunna bedriva systemisk/ interaktionistisk familjeterapi

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Studenten skall visa förmåga till ett professionellt bemötande och förhållningssätt gentemot familjer. Studenten skall visa fördjupad förmåga till reflektion över sitt eget förhållningssätt i terapisituationen samt visa ett psykoterapeutiskt förhållningssätt i sin yrkesroll

Innehåll

Delkurs I: Teori och metod (22,5 poäng)

Den första delkursen startar med en sociologisk och historisk överblick kring familjen som institution. Därefter följer ett avsnitt där såväl äldre som modern teoribildning i utvecklingspsykologi avhandlas för att ge en grund för individens utveckling och interaktion från spädbarn till vuxen individ. Från individens psykologiska utveckling läggs sedan fokus på familjens livscykel utifrån dess organisering i förhållande till ursprungsfamilj, den egna familjebildningen och till nästa generation. Dessa delar syftar således till att få en förståelse och kunskap om såväl individens som familjens utveckling utifrån psykologiska och interaktionistiska teoretiska modeller.

Nästföljande teoretiska avsnitt fokuserar på familjeterapins framväxt och syn på funktionalitet och syn på symtom samt tillämpningsområden för systemisk och interaktionistisk terapi.

Delkurs II: Handledning (15 poäng).

I samband med det teoriavsnitt som avhandlar den terapeutiska processens teori och metod startar också delkurs II, handledningsmomentet i kursen. Handledningen löper parallellt med föreläsningar under två terminer och genomförs i grupp och omfattar 120 timmar i grupp om 6-8 deltagare. Varje student ska under handledningen presentera minst tre familjer med olika problematik som de arbetar med i sin praktiska verksamhet. En av familjerna ska innehålla behandling där barn under 18 år är klient/patient. Handledningen sker via videoinspelade terapisessioner eller direkthandledning. Handledaren är examinerande lärare. Etiska aspekter med systemisk och interaktionistisk terapi diskuteras genomgående under kursen.

Delkurs III: Aktuell forskning och vetenskapsteori (7,5 poäng).

Den tredje delkursen fokuserar på aktuell forskning samt vetenskapsteori och vetenskaplig metod i förhållande till familjeterapeutisk forskning.

Undervisningsformer

Undervisningen sker i form av föreläsningar, metodträning och handledning. Undervisningen bygger på aktivt kunskapsökande, kritiskt tänkande och problemlösning där studenterna genomför ett grupparbete. För utbildningen som

helhet gäller obligatorisk närvaro, minst 80 % närvaro. Frånvaro vid enstaka tillfällen kompenseras i samråd med examinator.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Examinationsformerna sker genom individuella hemskrivningsuppgifter, två egna behandlingsrapporter där en analys görs med utgångspunkt från de teoretiska begreppen.

En gruppuppgift skrives som innebär såväl skriftlig som muntlig redovisning. En aktuell avhandling inom familjeområdet skall granskas. Under handledningsmomentet krävs obligatorisk närvaro och aktivt deltagande.

Kursvärdering

En skriftlig kursvärdering genomförs och sammanställs i en rapport, vilken arkiveras vid institutionen. Resultatet och eventuellt vidtagna åtgärder kommuniceras med kursansvarig och presenteras för studenterna vid nästa kurstillfälle

Kurslitteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Andersen, Tom. (2001). *Reflekterande processer. Samtal om samtalen*. Stockholm. Mareld. 237 s

Broberg, Anders m fl. (2003). *Klinisk barnpsykologi. Utveckling på avvägar*. Stockholm. Natur & Kultur. 331 s

Ferrer-Wreder m.fl. (2004). *Framgångsrika preventionsprogram*. Stockholm: Gothia. 488 s

Gottman, John & Silver, Nan. (2002). *Sju regler för en lycklig kärleksrelation*. Stockholm. Natur & Kultur. 306 s

Hansson, Kjell. (2001). *Familjebehandling på goda grunder. En forskningsbaserad översikt*. Stockholm. Gothia. 250 s

Hoffman, L. (2001). *Family Therapy* New York. WW Norton & Co. 320 s

Hårtveit, H & Jensen, P. (2005). *Familjen plus en. En resa genom familjeterapins praktik och idéer*. Stockholm. Mareld. 384 s

Jacobsen, Dag, Ingvar. (2007). *Förståelse, beskrivning och förklaring. Introduktion till samhällsvetenskaplig metod för hälsovård och socialt arbete*. Lund: Studentlitteratur. 316 s

Lundby, Geir. (2009). *Terapi som samarbete*. Oslo. Pax forlag. 268 s

McGoldrick, Monica. (2007). *Genograms. Assessment and interventions*. NY. Norton & co. 380 s

Minuchin, Salvador et alt. (2006). *Mastering Family Therapy. Journeys of Growth and Transformation*. Wiley and sons. 304 s

Olsson, Hardy & Petitt, Bill. (1995). *Mötespunkter, några professionella verktyg i interaktionistiskt förändringsarbete*. Stockholm. Mareld. 265 s

Schödt, B & Egeland, T-A. (1994). *Från systemteori till familjeterapi*. Lund. Studentlitteratur. 195 s

Vetere, A. & Dovling, E. (2005). *Narrative Therapies with Children and their*

families. London. Routledge. 336 s

Walsh, Froma. (2006). *Strengthening Family Resilience*. NY. Guildford Publications. 386 s

White, Michael. (2010). *Narrativa praktikens kartor*. Stockholm. Mareld. 226 s